

ESG AZ OLAJ- ÉS GÁZIPARI VÁLLALATOK ZÖLD TRANSZFORMÁCIÓJÁBAN: HASZNOS KERETRENDSZER VERSUS ADMINISZTRATÍV TEHER!?

BARTALOS ÉVA

**PHD. KUTATÓ BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM,
MOL GROUP ESG KOORDINÁCIÓS VEZETŐ**

ISO 9000 FÓRUM

2025. SZEPTEMBER 19.

ISOFÓRUM XXXII. NMK

AGENDA

- Bevezető
- Európai Unió klíma szabályozása, DRAGHI jelentés
- Európai olaj- és gázipari vállalatok zöld transzformációja
- Divesztíciós trendek
- A zöld transzformáció bajnoka: Dong -» Orsted
- MOL Nyrt. Zöld transzformációja
- ESG keretrendszer
- CSRD alapú fenntarthatósági és ESG törvény (CSDDDD) szerinti beszámolók, kihívások és lehetőségek

BEVEZETŐ

AKTUALITÁSOK

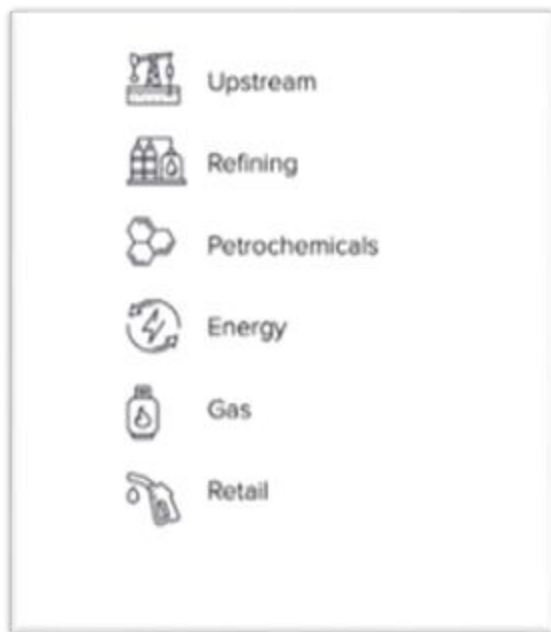
- **Klíímaváltozás:** USD 2 000 milliárd (767 000 milliárd Ft-ba) kerültek a szélsőséges időjárás eseményei az elmúlt évtizedben
- **Párizsi Megállapodás 2015** a globális felmelegedést 1,5 °C alatt kell tartani
- **Zöld átállás:** a fosszilis energiahordozók leváltása fenntartható energiaforrásokra
- **Európai Unió (EU) szabályozása** a zöld átállásban
- **ESG: Environmental, Social & Governance** keretrendszer
- **Olaj- és gázipari vállalatok** az energiából fakadó üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátásnak 15%-ért felel (OECD), míg az energia előállítása és felhasználása 85%-ban járul hozzá a globális CO2 kibocsátáshoz

EURÓPAI UNIÓS KLÍMA RENDELETEK

AZ OLAJ-ÉS GÁZIPARI CÉGEKRE A LEGRELEVÁNSABB

➤ Legrelevánsabb klíma rendeletek listája, amelyek meghatározzák az olaj- és gázipari cégek zöld átalakulását.

EU ETS	 	
EU Taxonomy	 	
Effort Sharing Regulation (ESR)	 	
CBAM	 	
RED (Renewable Energy Directive)	 	
EED (Energy Efficiency Directive)	 	
ETD (Energy Taxation Directive)	 	
Methane Regulation	 	
Gas Package	 	
EPBD (Energy Performance of Buildings Directive)	 	
CO ₂ emission standards for cars and vans		
AFIR (Alternative Fuel Infrastructure Regulation)		
ReFuel UE (Biojet)		
Fuel EU (Maritime)	 	
SCF (Social Climate Fund)	 	
LULUCF		
EU Electricity Market Reform	 	
Green Deal Industrial Plan		
CSDD	 	
Hydrogen Bank		

EURÓPAI UNIÓ LEGMEGHATÁROZÓBB KLÍMA RENDELETEI

Szabályozás	Fő cél	Vállalati hatás (Scope 1)	Vállalati hatás (Scope 2)	Vállalati hatás (Scope 3)
European Climate Law	Net-zero 2050, –55% 2030, –90% 2040	Saját közvetlen kibocsátások csökkentése	Villamosenergia-beszerzés zöldítése elvárt	Ellátási lánc kibocsátásának mérséklése
Fit for 55 csomag	–55% kibocsátás 2030-ig	Szén-intenzív folyamatok szigorodnak	Kötelező zöldáram-arány növelése	Termékek karbonlábnyomának jelentősége nő
EU ETS (kibocsátáskereskedelem)	Kvóták és költségek kibocsátásokra	Közvetlen kibocsátások kvótakötelesek	Villamosenergia ára a kvótáktól függ	Szállítók költségein keresztül indirekt hatás
EU ETS II (2027-től)	Közlekedés, épületek bevonása	Flotta és épületüzemeltetés költségei nőnek	Energiahatékonysági beruházás elkerülhetetlen	Logisztikai partnerek költségei nőnek
CBAM (Carbon Border Adjustment Mechanism)	Importtermékek dekarbonizálása	Nyersanyag-import (pl. acél, cement) karbonköltséges	Energiaigényes importtermékek drágulhatnak	Ellátási lánc kibocsátásának átláthatósága nő
LULUCF szabályozás	Földhasználat, erdőgazdálkodás	Agrárszektorra érinti	–	Ellátási láncban agrár- és faipari partnerekre hat

EURÓPAI UNIÓS KLÍMA SZABÁLYOZÁS

LEGFŐBB KIHÍVÁSOK AZ OLAJIPARBAN

EU ÉLSPORTOLÓ A KLÍMAVÉDELEMBEN:

I. Irány az 55% (Fit for 55):

- EU kibocsátáskereskedelmi rendszer (EU ETS), szén-dioxid-piac, fix összkvótás kereskedési rendszer reformja
- új, önálló kibocsátásrendszer az épületekre, közúti közlekedésre, mezőgazdaságra, hulladékgazdálkodásra

II. Megújulóenergia irányelv (REDII, REDIII)

- megújuló energiaforrások 2030-ig történő felhasználására vonatkozó átfogó uniós célkitűzést 42,5%-ra emelték

KIHÍVÁSOK -» DRAGHI JELENTÉS:

I. ETS szabad kvóták:

- csökkennek, és a piacon elérhető ár fokozatosan növekszik

II. EU versenyképessége a tét!! - Fit for REALITY:

- EU termelékenysége lemaradt USA-hoz és Kínához képest
- támogatások kérdése, új technológiák felfedezése, a vásárlók adóztatása, magas energiaárakra és geopolitikai kihívások
- **Tőkeigény** az átalakulásra: €800 milliárd évente

III. ESG reportálási kötelezettségek felhígnak

EURÓPAI OLAJ- ÉS GÁZIPARI CÉGEK ZÖLD TRANSZFORMÁCIÓJA

SHELL ROYAL DUTCH

- Bioüzemanyagok, megújulók: nap- és szélenergia, hidrogén
- 25 millió t CO2 eltárolása szén-dioxid-leválasztással és-tárolással (CCS) 2030-ban

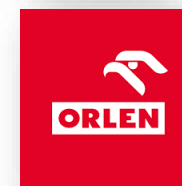
BRITISH PETROLEUM

- Zöld energia megújulókból (50 GW kapacitással) szélerőművek, bioüzemanyagok,
- 23 millió t CO2 eltárolása évente CCS 2035-ban

PKN ORLEN

- Zöld hidrogén, bioüzemanyagok, megújulók (9GW), 10 000 EV töltő állomás
- 40% CAPEX költség zöld projektekre 2030-ig

OMV

- Megújulók: nap, szél és geotermális energia, bioüzemanyagok,
- Sustainable aviation fuel (SAF), műanyagok átalakítása, 5 millió t CO2 eltárolása CCS 2030-ban

NESTE

- Porvoo legfenttarthatóbb finomító, karbon semlegesség 2035-ig
- A világ legnagyobb Bio-diesel előállítója, az egész értékláncban karbon neutralitás 2040-ig

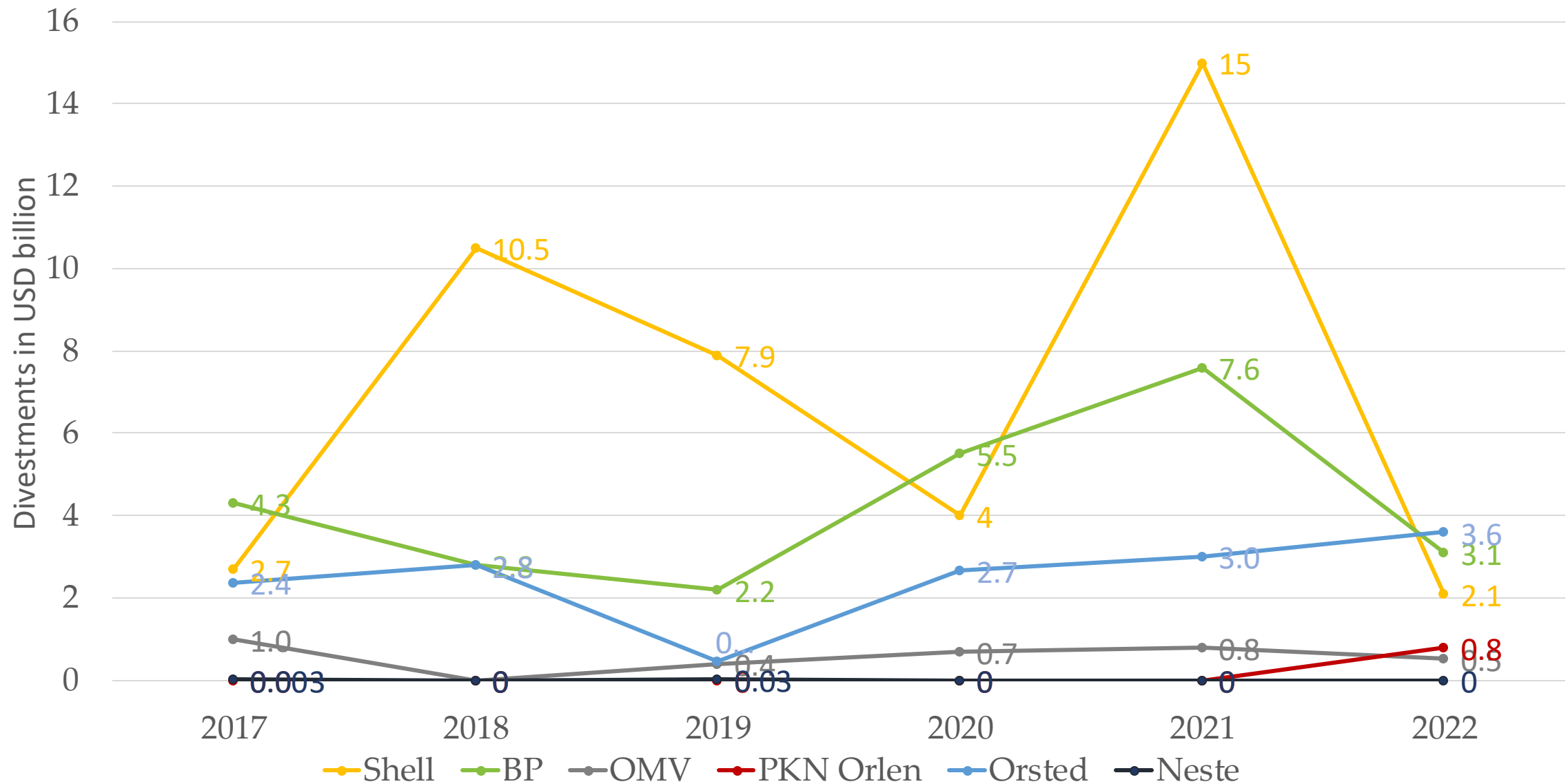
ORSTED

- Világvezető offshore szélerőművek kialakításába, működésének ~99%-a fenntartható 2025-ig
- Onshore szél és napenergia előállítása

DIVESZTÍCIÓS TRENDÉK

75% A TELJES DIVESZTÍCIÓNAK NEM EU-S ORSZÁGBA KERÜL

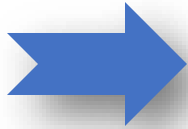

ISOFÓRUM XXXII. NMK

Forrás: saját szerkesztés Shell, BP, OMV, PKN Orlen, Orsted és Neste éves jelentéseiből 2017-2022 között

A ZÖLD TRANSZFORMÁCIÓ BAJNOKA: DONG ----» ORSTED

- Első fosszilis üzemanyaggal foglalkozó cég, amely sikeresen átalakult megújuló zöld energia ellátóvá:
 - Szén
 - Olaj
 - Gáz
- Globális vezető az **Offshore szélenergia** előállításban, fennmaradó portfólióját **onshore szélenergia**, bioenergia és megújuló hidrogén alkotják -» 30GW energia
- **Sikeres zöld transzformáció:** a dán kormány támogatása, szinergiák start-up-okkal technológiai fejlesztésben, vállalat vezetők zöld elköteleződése
- Jövőben további dekarbonizációs lehetőségek a teljes beszállítói láncban

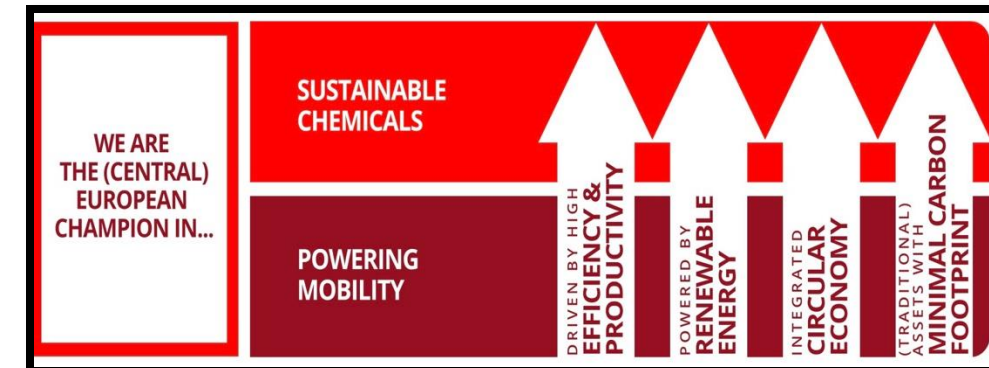
Off- és on-shore Szél
Napenergia
Bioüzemanyag és hulladék

MOL NYRT ZÖLD TRANSZFORMÁCIÓJA

STRATÉGIAI IRÁNYOK

- Csoportszintű **Scope 1,2 kibocsátás** 25%-os csökkentése 2030-ig (a 2019-es bázisról)
- **USD 4 milliárd organikus CAPEX:** alacsony szén-dioxid-kibocsátású és fenntartható üzleti projektek
- **Bioüzemanyagok, zöld hidrogén**
- **Hulladékgazdálkodás:** újrahasznosítási arányok 65%, a lerakási arányok elérése legfeljebb 10% 2035-ig, 2030-tól évente 1,5 millió tonnányi alapanyag biztosítása a regionális olaj-, energia- és vegyipari szektorok
- **Műanyagok újrahasznosítása** (polimer fejlesztések)
- Megújulók: **napenergia** és **geotermális energia**
- **Lítiumtermelés**
- **Szén-dioxid-leválasztás és -tárolás (CCS)**
- **MOL Fleet, MOL Limo**

ESG KERETRENDSZER

Környezeti (E), Társadalmi (S) és Irányítási (G) Lábak

A vállalatok az EU-ban kötelesek fenntarthatósági jelentést készíteni, melynek keretrendszere az **ESG jelentés**.

KÖRNYEZETI (E)

- Karbon lábnyom számítás
 - ✓ Scope 1 – közvetlen, saját tevékenységből fakadó kibocsátás
 - ✓ Scope 2 - vállalatok által vásárolt energiából származó közvetett kibocsátások
 - ✓ Scope 3 – közvetett kibocsátások, nem a vállalat közvetlen tevékenységeiből származik: beszállítók által előállított termékek, üzleti utazások, és a termékek végső felhasználóinak a kibocsátása
- Víz és hulladék management
- Biodiverzitás
- Megújulók

TÁRSADALMI (S)

- Közösség bevonása
- Emberi jogok
- Biztonságos munkahely
- Diverzitás, egyenlőség és elfogadás

IRÁNYÍTÁS (G)

- Etikus üzleti gyakorlatok
- Szabályozói környezetnek való megfelelés
- Vezetőség, igazgatóság diverzitása
- ESG bevonása a vezetők kompenzációs struktúrájába

CSRD ALAPÚ FENNTARTHATÓSÁGI JELENTÉS

LEGFŐBB MÉRFÖLDKÖVEK

FENNTARTHATÓSÁGI, NEM PÉNZÜGYI JELENTÉS

- **Kettős lényegességi elemzés:**
 - ✓ A **lényegességi témák** meghatározása a környezeti, társadalmi és vállalatirányítási témákban (**ESG mentén**)
 - ✓ **Pénzügyi hatások** kimutatása (risk management) legfőképpen a **környezet** szempontjából
- **Fenntarthatósági jelentés:**
 - ✓ **Stratégia** bővebb kifejtése
 - ✓ HR, EBK, Beszállítói láncok eredményeinek bemutatása a kettős lényegesség alapján, környezeti hatások: Scope 1,2,3 kibocsátás, képzések száma, női vezetők aránya, balesetek száma
- **Transition Plan:**
 - ✓ **Scope 1,2 és 3 abszolút célok** évenkénti meghatározása
 - ✓ **2030-ig konkrét zöld beruházási célok**
- **Jelentés elkészítése és tanúsítása:**
 - ✓ ESG Koordinációs csapat üzletági partnerekkel, HR-rel, EBK-val
 - ✓ Tanúsítás az **IFRS szabályok és a CSRD, ESRS előírások** mentén

ESG TÖRVÉNY (CSDDD) SZERINTI BESZÁMOLÓK

LEGFŐBB LÉPÉSEK

ESG BESZÁMOLÓ

- **Beszállítói láncok átvilágítása:**
 - ✓ **Kérdőívek** elküldése a beszállítók számára és azok elemzése
 - ✓ Beszállítókkal való együttműködés és tevékenységük ellenőrzése ESG mentén
- **IT rendszerek**
 - ✓ Informatikai rendszerek kialakítása a kérdőív kiküldésére, és elemzéséhez
- **Rizikó feltérképezése**
 - ✓ A kettős lényegesség elemzés mentén a beszállítók tevékenységének feltérképezése, ártalmas tevékenységek kiküszöbölése
- **Beszámoló elkészítése és tanúsítása:**
 - ✓ ESG Koordinációs csapat a beszállító csapattal együttműködve
 - ✓ Tanúsítás a fenntarthatósági jelentéshez hasonlóan és azzal összehangolva az **ESG Törvény (CSDDD) alapján**

FENNTARTHATÓSÁGI JELENTÉS ÉS ESG BESZÁMOLÓK KIHÍVÁSAI ÉS LEHETŐSÉGEK

KIHÍVÁSOK

- **Elvárások összehangolása** nemzetközi és hazai szinten, tanúsítóknak való megfelelés
- Egyes mutatók mérése, **adatgyűjtés**
- **Belső kapacitás** és szarkértelem hiánya
- Technológia és **IT-rendszerek** fejlesztése
- Külső érintettek, a **beszállítók ellenőrzése**
- Rövidebb idő a **nagyobb terjedelmű**, részletes adatokat kell gyűjteni az ESG szempontok mentén
- **Változó szabályozói** környezet
- Stratégiai és reputációs **kockázatok**

LEHETŐSÉGEK

- Vállalatok **ESG** vállalásainak, zöld transzformáció **összehasonlíthatósága**, összehangolása
- A **klímacélok mérhetősége** vállalati szinten, pozitív ösztönzők kialakítása top management szinten
- Integrált adatgyűjtések kialakítása, **adatminőség** és **automatizmusok** fejlesztése
- Valós **teljesítmény mérés**, greenwashing elkerülése
- Kockázatmenedzsment és **pénzügyi tervezés**, jelentés **összekapcsolása az ESG szempontokkal**

KÖSZÖNÖM!

